

Metodický výklad

Řídicí orgán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen "ŘO OP VVV") vydává metodický výklad k části textu Pravidel pro žadatele a příjemce – obecná část, kap. 15.2 Veřejné financování v oblasti vzdělávání, výzkumu a vývoje nezakládající veřejnou podporu, kde je uvedeno:

"Na veřejné vzdělávání organizované v rámci státního vzdělávacího systému, financované a kontrolované státem lze, podle judikatury evropských soudů a v souladu s článkem 2.5 Sdělení Komise o pojmu státní podpora pohlížet jako na nehopodářskou činnost.

Nehospodářská povaha veřejného vzdělávání v zásadě není ovlivněna skutečností, že žáci/studenti nebo jejich rodiče musí někdy platit za výuku nebo za zápis poplatky, které přispívají k úhradě provozních výdajů systému. Pokud tyto finanční prostředky pokrývají jen zlomek skutečných nákladů na službu, nelze je chápat jako úplatu za poskytovanou službu, nemění-li nehopodářskou povahu služby všeobecného vzdělávání, která je financována převážně z veřejných zdrojů. Veřejné vzdělávací služby je však třeba odlišovat od služeb, které jsou financovány převážně rodiči nebo žáky či komerčními příjmy."

ŘO OP VVV upozorňuje, že je povinností příjemce sledovat a dodržovat veškeré kumulativní podmínky, za nichž je možno vzdělávání považovat za nehopodářskou činnost,¹ a to:

- a) vzdělávání je organizované v rámci státního (veřejného) vzdělávacího systému,
- b) vzdělávání je z velké části nebo zcela financováno ze státních (veřejných) prostředků,
- c) vzdělávání je státem kontrolováno.

K podmínce b) financování vzdělávání ze státních (veřejných) zdrojů ŘO OP VVV dále uvádí, že v souladu s rozhodovací praxí soudního dvora je pro posouzení rozhodující, zda se jedná o kurzy/programy pořádané určitými institucemi, které jsou zcela nebo hlavně financovány z veřejných prostředků.² S ohledem na znění relevantních rozsudků soudního dvora je tedy převážné financování ověřováno na úrovni instituce,³ tj. zpravidla na úrovni celé vysoké školy, příp. její příslušné organizační součásti.

Za nehopodářskou činnost však v souladu s předpisy veřejné podpory nelze považovat následující případy, a to bez ohledu na skutečnost, zda je celá instituce převážně financována z veřejných prostředků:

- vysokoškolské vzdělávání financované v celém rozsahu studenty,⁴

¹ Viz zejména bod 19 písm. a) první odrážka Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01).

² Viz rozsudek ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, bod 50.

³ Viz rovněž rozsudek ze dne 11.9.2007 Schwarz, C-76/05, bod 39: "Soudní dvůr tak z pojmu služeb ve smyslu článku 50 ES vyloučil vzdělávání poskytované určitými institucemi, které jsou součástí veřejného vzdělávacího systému a které jsou zcela nebo hlavně financovány z veřejných prostředků."

⁴ Viz bod 30 Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01)

- vzdělávací služby, které je nutno kvůli jejich povaze, struktuře financování a existenci konkurenčních soukromých organizací považovat za hospodářské služby,⁵

- vzdělávání pracovníků ve smyslu pravidel veřejné podpory pro podporu na vzdělávání.⁶

Za účelem zajištění jednotného přístupu k plnění výše uvedených podmínek ŘO OP VVV uvádí, že v případě kurzů/programů pořádaných určitými institucemi, které jsou součástí veřejného vzdělávacího systému a jsou zcela nebo hlavně financovány z veřejných prostředků, lze dospět k závěru, že kurzy/programy pořádané těmito vzdělávacími institucemi nepředstavují hospodářské činnosti.⁷

Je-li však příslušná instituce nucena stanovit poplatky za studium, je třeba zajistit, aby byly kumulativně splněny výše uvedené podmínky a) až c), včetně podmínky převažujícího financování z veřejných prostředků. Současně se nesmí jednat o vzdělávání, které je výslovně vyloučeno předpisy veřejné podpory⁸.

Pro účely ověření plnění výše uvedených podmínek, bude nejpozději při ukončení realizace projektu spolu se závěrečnou zprávou o realizaci projektu vyžadováno doložení čestného prohlášení o splnění výše uvedených podmínek. V případě nutnosti detailnějšího prověření může poskytovatel od příjemce vyžádat doložení doplňující dokumentace prokazující tyto skutečnosti.

Tento metodický výklad je vydáván pro Pravidla pro žadatele a příjemce - obecná část, verze 5. Analogickým způsobem lze tuto problematiku vykládat i u Pravidel pro žadatele a příjemce - obecná část, verze 4 a starších.

⁵ Viz bod 30 Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01)

⁶ Viz bod 19 písm. a) první odrážka Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, pozn. pod čarou č. 4.

⁷ Tím, že stát zavede a udržuje takový veřejný vzdělávací systém financovaný zpravidla z veřejného rozpočtu a nikoliv žáky nebo jejich rodiči, se totiž nehodlá věnovat výkonu činnosti za úplatu, nýbrž plní vůči obyvatelstvu své poslání v oblasti sociální, kulturní a vzdělávací.

⁸ ŘO OP VVV si vyhrazuje právo případně upravit uvedený výčet vzdělávacích činností, které nejsou považovány za neekonomické, v případě vývoje rozhodovací praxe soudního dvora či Evropské komise.

